

“El poder encara té penis”

Ja fa un temps que Pilar Rahola i Martínez (Barcelona, 1958), exdiputada al Parlament espanyol i extinent d'alcalde a l'Ajuntament de Barcelona, viu allunyada de la política professional. Perquè no li acaba d'agradar el moment actual i perquè es declara feliç sense estar en política. Ara fa ràdio, televisió, escriu... Manté cervell i llengua esmolats i es manté, tota ella, disposada a seduir.

Quin era *Aquell estiu color de vent*?

—Ai... Un pecat de joventut. Sóc una amant patològica de la literatura, que és un impuls vital, una emoció, i quan era molt jove vaig fer alguna novel·leta. Però vaja... No les he tornades a llegir des de llavors.

—Ni ha tornat a escriure novel·la.

—Perquè la vida és una permanent prioritat. Jo no puc dir que m'hagi fet sempre favors en optar per unes coses i no per unes altres. Però ara he escrit una coqueta per a Columna. Em van demanar que participés en un projecte, “Els set pecats capitals”, en què set dones en verbalitzem un cadascuna i el convertim en una novel·la curta.

—I quin és el seu pecat?

—Jo vaig agafar, no cal dir-ho, la luxúria. I he fet *La cirera*, un llibre pornogràfic i potent, amb personatges de ficció que s'assemblen molt a altres de reals.

—Creu que els podrem reconèixer?

—Hi ha algun despatx oficial on es produeixen alegries de la carn que pot ser perfectament recognoscible, sí. Jo diria, a més, que dono unes quantes pistes. [Riu.] Quan algú culmina un orgasme dient “bon cop de falç” segurament és recognoscible. [Riu més encara.] El llibre és un homenatge al sexe, en totes les seves opcions —quan són pactades, totes són bones—.

—Encara viu amb dos gossos i no sé quants gats?

—No, el mascle se'ns va morir fa sis mesos, de gran... Visc amb la femella —que també és molt velleta, però l'anem estirant i guanyant dies a la mort— i amb tretze gats.

—Tots recollits?

—Sí, tots són supervivents. Jo diria que els gats del barri s'ho diuen i vénen a morir al meu pati. N'hem salvat molts. A casa som una mena d'ONG animalista. N'hem col·locat tants que, és clar, els amics em tenen pànic. Quan jo aixeco la bandera i dic: “Gats!”, tothom desapareix.

—És per això que hi ha qui li veu un aire de bona noia *kumbaià*?

—Les xiruques, no te les acabes de treure mai, formen part dels teus amors. Podria dir que la cultura *kumbaià* em va donar alguns dels elements més sòlids de la meua vida. Vaig aprendre a estimar la terra, a defensar determinats valors. D'aquí em ve el compromís social i amb Catalunya. Una doble dimensió, segurament fruit també de les arrels familiars.

—Arrels pregones, d'altra banda.

—Segons algun estudiós, som una de les 1.000 famílies de Catalunya. Els orígens són finlandesos, tanmateix. El cognom Rahola és molt usual a Finlàndia i significa “pell d'esquirol”, que allà era la moneda de canvi medieval. Suposem que algun Rahola va aterrar per l'Empordà i s'hi va quedar.

—És cert que de prou jove va deixar de celebrar el seu sant?

—Sí, és absolutament cert. És que dir-se Pilar... Jo ja entenc que a casa hi ha una llarga tradició de Pilars, que l'àvia se'n deia i la mare també. Però és que al meu nom, li cau al damunt el dia de la *raza*, de la Guàrdia Civil, de la hispanitat... Vaig optar per celebrar els aniversaris i llestos.

“Els homes de la meva generació no poden seguir el ritme de dones amb èxit”

—I vostè no ha seguit la tradició.

—No. Les meves filles es diuen Sira i Ada. I el nen, Noè. En el cas del Noè i de l'Ada els noms no són escollits: eren l'única coseta que hi havia a la seva maleta quan van arribar a casa.

—Tots dos són adoptats.

—Jo no he sabut el que significava la maternitat fins que no he estat mare adoptiva. Vaig viure una maternitat biològica jove, amb la naturalitat amb què es viuen les maternitats biològiques quan no són traumàtiques: són com l'oxigen, formen part de les coses boniques de la teva vida i vas fent camí. Però quan de sobte adoptes un nen, et trobes amb un tros de vida que tu has de refer de nou. Aleshores ja no ets una mare: també ets una reconstructora de felicitat. Tot agafa una dimensió molt ferotge i emotiva. És molt bonic de viure. Per això ho he repetit.

—Es defineix com a feminista, antitaurina i republicana. Ja no és independentista?

—Però és que la independència no és una ideologia, és una fita. El meu objectiu polític per al país és la independència. Ara, ideològicament, jo em sento feminista perquè crec que és una forma de lluita per la democràcia i la llibertat, i republicana perquè és un model de vida col·lectiva. L'element antitaurí és una petita derivada de la meva concepció animalista, un postulat a favor de la biodiversitat.

—Ara jo li parlaria de la manera de compaginar família i política i, sense adonar-me'n, li hauria fet la pregunta perquè vostè és una dona.

—Nosaltres som d'una generació que hem conquerit els drets però no la

normalitat social. Formalment tenim dret d'estar a la primera fila, però sempre d'aquella manera, perquè el poder encara porta penis. Tot i així estem feminitzant els llocs d'influència: la dona és una taca d'oli que arribarà a tot arreu, és com un huracà imbatible. És clar que partim d'un domini de més de 2.000 anys: per això, quan la dona s'alça i conquereix terrenys masculins, se sent culpable (ens han inculcat un sentiment de culpa ancestral, no oblidem que som les artífexs del pecat). I això és tan fort, que fins i tot quan ho tens clar en el nivell teòric, ho pateixes en el privat.

—Parla en primera persona?

—Jo mateixa sóc un exemple de dona que no vol renunciar a res a la vida, però que cada nit repasso si sóc una bona mare o no. Recordo una vegada que el Pedro Ruiz, en una entrevista, mirant-me als ulls, m'ho va preguntar: quant de temps dediques als fills? I jo, amb aquest sentiment de culpa, vinga a explicar-li com lluitava amb la meva agenda. Al cap d'un temps hi va anar el Duran i Lleida i explicava amb tota la tranquil·litat del món que veia els fills el cap de setmana, si no tenia temes de partit. Ni ell va tenir sentiment de culpa, ni l'altre el va burxar.

—I què passa amb la parella?

—La política és una trituradora de parelles. Si més no, per a les dones. És el mateix cas.

—Vostè es va divorciar en plena campanya electoral.

—Va ser l'època més dura de la meua vida, perquè a més no vam voler que se sabés.

—*Show must go on...*

—Sí. Jo estava posant bona cara, perquè has de fer cinquanta mil declaracions i batallar. I tot, mentre a casa vivia el drama d'una separació després de quinze anys. Va ser molt dur. Molt dur, molt dur, molt dur. Fins que no vaig donar-li un tomb a la meua vida, havia arribat a assumir que optar per ser competitiva professionalment implicava no tenir estabilitat sentimental. Com tantes dones de la meua generació.

—Ara, en canvi, sí que en té.

—Sí, estranyament, tot i que la primera vegada que la meua parella actual va deixar el raspall de dents a casa vaig tenir una crisi que em va durar quinze dies. Però el senyor era molt persistent. És navarrès, i els bascos són tossuts, quan volen una cosa. S'ho va treballar molt. Jo crec que el fet de ser més jove —té deu anys menys que jo— també li dona capacitat d'entendre més una dona de la meua naturalesa. Els homes de la meua generació —i no cal dir els més grans— no poden seguir el ritme de dones que tinguin més o menys èxit, que no depenguin d'ells, i que no els facin aquella dimensió materna que tant necessiten. Però, en canvi, les que tenim al voltant dels quaranta sí que trobem homes de la trentena que ens poden ser companys de viatge: ja s'han fet quatre preguntes i ja es fascinen per les dones lliures enlloc d'espantar-se.

—Als hemicicles, n'hi ha gaires, dels que va descriure com a “homes emprenyats”?

—Una vegada vaig dir que estava ple de “*machorros extremenos*” i encara em persegueix la cosa. Però sí, sí. Es podria definir amb una frase que em va dir un excels diputat implicat posteriorment en Gescartera, mirant-me les cuixes: “*Pilar, cuando me acerco a Madrid me pica la braguetta.*” Evidentment li vaig contestar que allò era un problema.

—I què els deia, als que comentaven vestuari i pintallavis de Pilar Rahola?

—Jo crec que la seducció és important. En el meu cas, hi ha una dimensió de feminitat a la qual no he volgut renunciar. I et sorprens, quan això pren una dimensió política. Aquí peco d'una ingenuïtat absoluta. No em pensava que tingués cap rellevància, que em posés talons o no. De la mateixa manera que no he sentit mai parlar de la panxa del Macià Alavedra o que el Pujol vesteix fatal i sempre va ple de taques.

—Tornarà a la política institucional?

—Crec que no cal. Aleshores, quan m'ho planteja l'Àngel Colom, sé que és suïcida —anar a una campanya contra el Miquel Roca, recuperar una ac-

ta de diputat, dos duros i mig, un partit desestructurat...—, però em fascina tant el repte... I m'hi llanço. Deixant les feines professionals i sabent que no tenia tornada, perquè estaven totes vinculades a Convergència. I malgrat que vaig viure un moment molt dur, que va ser el trencament d'un partit, l'únic aspecte de la política que a mi m'ha fet plorar, l'experiència em va agradar molt. En tot cas, amb encerts i amb errors vaig ser fidel a les coses en què creia: a les idees i a les persones. Però, repetir-ho? No ho veig clar.

—Li va costar tornar a viure sense cotxe oficial?

—Si en alguna cosa he tingut els peus a terra és en la convicció que allò era provisional. La meua felicitat no passava per estar en política, sinó per la meua gent, la meua vida. I les vocacions professionals anaven més enllà: periodisme, món literari, opinió. Mira, et posaré un exemple sense cap mala intenció: podria ser alguna cosa a la vida, el Carod, si deixés la política?

—Sense cap mala intenció?

—Sí, perquè crec que com a polític té nivell. Un altre exemple: Maragall. Podria ser una altra cosa? Jo sí. Jo em veig fora de la política tota la vida. O em veig tornant-hi. No em preocupa.

—Ni li cou, parlar d'ERC?

—En absolut. Amb el Carod ja ens hem fet un petó i això segella moltes coses. Li vaig dedicar un bolero a la ràdio, i de cantant per la Rosa Gil que diu “*quiero hablar contigo de todas esas cosas que hubo entre tú y yo*”. Mira... Jo no sóc gens ressentida. Crec que el Carod va arribar al poder amb una guerra bruta, que la guerra contra el Colom va ser de baixos fons: hi va haver vides privades, dossiers de premsa, anònims... I això inevitablement portava al trencament. Però no em costa gens de dir que, superada aquella història tan lletja, desitjo que els vagi bé com a opció. Perquè sí és així, li anirà bé al país.

—Encara l'acusen de vedetisme?

—És difícil ser més vedet que l'Artur Mas. És curiós que jo, la primera dona que aconseguix molt de paper

“El Carod és una mica un *coitus interruptus*; jo li demano, al Josep-Lluís, amb carinyo, que practiqui el sexe al complet d'una vegada.”

polític a Catalunya, tinc unes acusacions que ells, homes, no reben. Mira, m'han entrevistat al *Lecturas* i al darrere meu hi ha hagut polítics que han trucat al director demanant-li una entrevista com la meua. Si el Molins fins i tot ha cantat òpera!

—Ja sap a qui votarà?

—El meu vot natural seria ERC, si no fos tan ambigua. Em fa angúnia no saber amb qui pactaran. És com allò de Convergència, que li ha donat la mà al PP per normalitzar-lo i ho ha fet amb els vots dels que volien frenar aquest enemic de Catalunya. Jo crec que la dreta catalana ha fet mals profunds a Catalunya, que el model pujolista és socialment pervers, que ha servit interessos de consells d'administració i no de ciutadans, i no m'agradaria votar un partit que potser acaba avalant Convergència. Crec en la necessitat d'un canvi en aquest país.

—Votarà Maragall, doncs?

—No ho sé. Hi ha molts companys de viatge de Maragall que no m'agraden gens. La veritat és que vivim un moment polític complicat. En general, crec que estem en un moment de misèria cultural, cívica, social. Des del

poder polític es fomenta el menfotisme i es descapitalitza la societat civil.

—Un cop va dir que Duran i Lleida era la nostra Estrellita Castro...

—[Riu.] Em matarà.

—...Ens faria alguna altra definició?

—En Maragall és el Machín, perquè forma part de la nostra crònica sentimental; és com un amant d'aquests que et dona dies de passió que dius “caram, quin polvo!”, però després et fa patir. En Pujol és la mare superiora, és l'amo de la masia, que té els masovers i té l'hereu però no li dona la clau. L'Artur Mas, quan tingui campanya electoral serà un problema, perquè li donen un nen i plaf! li cau; és un advocat d'ofici, el veig defensant qualsevol causa. Per al Saura no se m'acut cap referent; és una bona persona però crec que el Carod li ha pres el paper. El Carod és el noi aplicat; és una mica un *coitus interruptus*, perquè sempre està a punt de donar-nos un orgasme i al final s'ho repensa; jo li demano al Josep-Lluís, amb afecte, que practiqui el sexe al complet d'una vegada, que s'animi, que l'endinyi.

Núria Cadenas